

ఆముదము యాజమాన్య పద్ధతులు

- కాయ తొలుచు పురుగు వలన కనీసం 10% కాయలకు నష్టం జరిగితే స్పైసోసాడ్ 45 ఎస్.సి.0.2 మి.లీ./లీ. లేదా థయోడికార్బ్ 75 డబ్ల్యుపి 1 మి.గ్రా./లీ. లేదా ప్రాఫెనోఫాస్ 50 ఇసి 1 మి.లీ./లీ. పిచికారి చేయాలి.
- రసం పీల్చు పురుగులు నియంత్రణకు 1.7 మి.లీ./లీ. డైమిథోయేట్ 30 ఇసి ని లేదా ఎసెటామిప్రిడ్ 20 ఎస్.సి ని 0.2 గ్రా./లీ. లేదా ప్రాఫెనోఫాస్ 50 ఇసి 1 మి.లీ./లీ. లేదా క్లోతియానిడిన్ 50 ధ్యూడిజి, 0.2 గ్రా./లీ. పిచికారి చేయాలి.

దాసరి పురుగు

లద్దె పురుగు లారా

కాయతొలుచు పురుగు

- బూజు తెగులు నివారణకు వాతావరణ హెచ్చరికలను అనుసరించి ముందు జాగ్రత్తగా కార్బనైజిమ్ 50 డబ్ల్యుపి 1 గ్రా./లీ. లేదా ప్రాపికోనజోల్ 25 ఇసి 1 మి.లీ./లీ. కలిపి పిచికారి చేయాలి. వర్షాలు తగ్గగానే రెండవ సారి పిచికారి చేయాలి. తీవ్రంగా తెగుళ్ళు సోకిన కాయలు తీసివేసి 1 హెక్టారుకి 20 కె.జి.ల యూరియాను వేస్తే కొత్త పిలకలు మరియు కాయలు మొదలవుతాయి.
- మొలక కుళ్ళు తెగులు నివారణకు కాపర్ ఆఫ్టికోరైడ్ 50 డబ్ల్యుపి 3 గ్రా./లీ. నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

బూజు తెగులు

ఎండు తెగులు

పంటకోత: 100 నుండి 120 రోజులకు మొదటి గెల కోతకు వస్తుంది. దాదాపు 3 కోతలు మెట్టలో, నీటి తడుల క్రింద దాదాపు 6 కోతలు ఉండగలవు. నూర్చిడి యంత్రము ద్వారా గాని లేక చెక్కపలకలచే కొట్టి తూర్పార పట్టి గింజలను వేరుచేసి గోనెసంచులలో నిలువచేసి, ధర పలికినప్పుడు అమ్మి లాభాలను పొందవచ్చును. హెక్టారుకు వర్షాధారం క్రింద 10 నుండి 15 క్వింటాళ్ళు, నీటి ఆధారం క్రింద 20 నుండి 35 క్వింటాళ్ళు దిగుబడి పొందవచ్చును.

సంకలనము:

సి. శారద, జి. సురేష్, జి.డి.ఎస్. కుమార్, పి. దురైమురుగన్,
సి. లావణ్య, టి. మంజునాథ మరియు ఆర్.డి. ప్రసాద్

ఆర కదమ, ఆర ఆగర
Kisan Ka Hamkar
भारतीय कृषि अनुसंधान परिषद

2021

తెగుళ్ళు నివారణ చర్యలు:

- విత్తనంతో వచ్చే తెగుళ్ళను నివారించడానికి ధైరమ్ లేదా కాప్టాన్ 75 డబ్ల్యుపి 3 గ్రా./కిలో విత్తనానికి లేదా ట్రైకోడెర్మా 10 గ్రా./కిలో లేదా కార్బనైజిమ్ 2 గ్రా./కిలో తో విత్తన శుద్ధి చేయాలి.
- 2.5 కిలోల టి. ఏస్పరెల్లమ్ లేదా హర్మియానమ్ ను 125 కె.జి.ల పశువుల ఎరువుతో కలిపి వేయాలి.
- ఎండు తెగులు వ్యాధి తట్టుకునే డిసిఎస్-107 రకాన్ని లేదా డిసిహెచ్-519, డిసిహెచ్-177, జిసిహెచ్-7 సంకరాలను సాగు చేయాలి.
- తృణ ధాన్యాలతో పంట మార్చిడి చేయాలి.

భావ్యపమం-భారతీయ నూనె గింజల పరిశోధన సంస్థ

(భారతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా మండలి)

రాజేంద్రనగర్, హైదరాబాద్ - 500 030

ఫోన్: +91 (040) 24598170/172/174/180

Website: www.icar-iior.org.in

ఆముదము

ఆముదము ముఖ్యమైన నూనె గింజల పంటలలో ఒకటి. ఆముదము విత్తనాలలో 40-50% చమురు కలిగి, నూనె గింజలలో అత్యధిక నూనె శాతం కలిగి ఉంటుంది. భారతదేశం ఆముదం ఉత్పత్తిలో ప్రపంచ అగ్రగామి. ప్రపంచంలోని ఆముదం నూనె అవసరాలలో మన దేశం నుంచే 90% సరఫరా జరుగుతున్నది. మన దేశంలో సుమారు 19 లక్షల ఎకరాలలో పంటను వేసి దాదాపు 12 లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తిని మరియు ఎకరాకు సుమారు 640 కిలోలు ఉత్పాదకతను సాధించినాము. మన దేశంలో గుజరాత్, రాజస్థాన్, తెలంగాణ మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాలలో ఆముదము పంట ప్రధానంగా సాగు చేయబడుతున్నది. కర్ణాటక, తమిళనాడు, ఒరిస్సా, మహారాష్ట్రలలో మితంగా సాగులో ఉన్నది. ఈ పంటను గుజరాత్, రాజస్థాన్ లలో నీటి వసతి క్రింద సాగు చేయగా, మిగిలిన రాష్ట్రాలలో దాదాపు వర్షాధారపు పంటగా సాగు చేయబడుతున్నది. ఆముదము పంట తక్కువ ఉష్ణోగ్రతలు అనగా 20-27°C మరియు తక్కువ తేమ కలిగిన ప్రాంతాలలో మంచి దిగుబడులు ఇస్తుంది.

అనువైన రకాలు / హైబ్రిడ్స్:

రాష్ట్రం	అనువైన రకాలు హైబ్రిడ్స్	
తెలంగాణ మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్	రకాలు:	డిసిఎస్ - 107, 48-1 (జ్వాల), హరిత ప్రగతి (పి.సి.ఎస్.-202)
	హైబ్రిడ్స్:	జిసిహెచ్-4, డిసిహెచ్-519 డిసిహెచ్-177, పిసిహెచ్-111, ఐసిహెచ్-66
గుజరాత్	రకాలు:	48-1, జిసి-3, జిఎస్-11
	హైబ్రిడ్స్:	జిసిహెచ్-4, జిసిహెచ్-5, జిసిహెచ్-6 డిసిహెచ్-519, జిసిహెచ్-7, జిసిహెచ్-8
రాజస్థాన్	రకాలు:	డిసిఎస్-107, 48-1 (జ్వాల),
	హైబ్రిడ్స్:	జిసిహెచ్-4, ఆర్ హెచ్ సి-1 జిసిహెచ్-7, డిసిహెచ్-519, డిసిహెచ్-177
తమిళనాడు	రకాలు:	టిఎంసి-5, టిఎంసి-6, కో-1, 48-1, డిసిఎస్-107
	హైబ్రిడ్స్:	జిసిహెచ్-4, డిసిహెచ్-177, డిసిహెచ్-519, వైఆర్ సి హెచ్-1, వైఆర్ సి హెచ్-2, ఐసిహెచ్-66
ఇతర రాష్ట్రాలు (మధ్యప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, ఒడిషా, హర్యాణ)	రకాలు:	డిసిఎస్-107, 48-1
	హైబ్రిడ్స్:	జిసిహెచ్-4, డిసిహెచ్-177, డిసిహెచ్-519, ఐసిహెచ్-66 (ఒడిషా)

నేలలు: ఆముదము పంటను అన్ని రకాల నేలలందు సాగుచేయవచ్చును. నీరు బాగా ఇంకిపోయే నేలలు అనుకూలమైనవి. మన దేశంలోని ఉత్తర, పశ్చిమ రాష్ట్రాలలో తేలికపాటి ఒండ్లు నేలల్లో కూడ ఆముదము సాగు చేయబడుచున్నది.

నేల తయారీ: వేసవిలో రెండు లేక మూడు సార్లు దుక్కి దున్ని గుంటకతో చదును చేయాలి. తొలకరి వర్షాలకు వెంటనే నేలను దున్నుకోవాలి. వర్షం తరువాత గుంటకను రెండు లేక మూడు సార్లు తొలి చదును చేయాలి.

విత్తు సమయము: ఖరీఫ్ లో జూన్ నుంచి జూలై చివరి వారం వరకు, రబీలో నీటి ఆధారం క్రింద సెప్టెంబర్ నుంచి అక్టోబర్ చివరి వారం వరకు వేసుకోవచ్చు. పంట కాలము: 120 నుండి 240 రోజులు.

విత్తన మోదాదు మరియు విత్తు దూరము:

రకాలు 3-4 కిలోలు / ఎకరానికి

సంకరాలు 3 కిలోలు / ఎకరానికి

వర్షాధారము: 90 x 60 సెం.మీ. లేక 90 x 90 సెం.మీ.

సాగు నీటి క్రింద: 120 x 60 సెం.మీ. లేక 120 x 90 సెం.మీ.

విత్తన శుద్ధి: కిలో విత్తనానికి 3 గ్రాముల ధైరామ్ లేదా కాఫ్టాన్ లేదా 2 గ్రాముల కార్బనైడిజిమ్ మందుతో విత్తన శుద్ధి చేసినచో విత్తనం నుండి సంక్రమించు మొలక ఆకులు మాడడము మరియు కొరివి లేక ఎండు తెగులును నివారించవచ్చును.

ఎరువుల యాజమాన్యము: సమతుల్య పోషకాల కొరకు, మట్టి పరీక్షల విలువ ఆధారంగా తగినంత మోతాదులో ఎరువులను వాడవలెను. విత్తుటకు రెండు లేక మూడు వారాల ముందు ఎకరాకు 2 నుండి 4 టన్నుల బాగా మాగిన పశువుల ఎరువు వేయుట మంచిది.

అధిక నూనె దిగుబడి కొరకు ఎకరాకు 8 కిలోల గంధకముతో పాటు వర్షాధార పంటకు 16-24, 6-24, 6-12 కిలోల NPK ఎకరాకు మరియు నీటి సాగు పంటకు 32-48, 12-24, 12 కిలోల NPK ఎకరాకు వాడవలెను. సూక్ష్మపోషకాలైన జింక్ మరియు ఇనుము తక్కువగా ఉన్న నేలలో 4 కిలోల జింక్ సల్ఫేట్ మరియు 12 కిలోల ఫెర్రస్ సల్ఫేట్ వాడవలెను. వర్షాధార పంటకు విత్తిన 50 మరియు 90 రోజులకు జింకు సల్ఫేటు పిచికారి చేసిన ఎక్కువ దిగుబడి మరియు మంచి లాభం పొందవచ్చు.

నీటి యాజమాన్యము: ఆముదము పంటను నీటి పారుదలకు చక్కగా స్పందించును. సుదీర్ఘమైన పొడి వాతావరణంలో మొదటి గెల దశ లేక రెండోగెల మొదటిలో ఒకసారి నీరు అందించిన యెడల అధిక దిగుబడి వచ్చి లాభం చేకూరును. నేల స్వభావాన్ని బట్టి నీటి తడులను 10-15 రోజుల వ్యవధిలో పెట్టాలి. బిందు సేద్యము ద్వారా రబీ ఆముదము పండించిన ఉత్పాదకత పెరుగుతుంది.

కలుపు మరియు అంతర కృషి: పంట మొదటి దశలో కలుపు మొక్కల వలన ఎక్కువగా నష్టపోతుంది. కాబట్టి విత్తిన 20 రోజుల వ్యవధిలో చేతితో కలుపు తీసి, 40 రోజులలోపు రెండు లేదా మూడు సార్లు గుంటక తోలాలి. కూలీలు దొరకని చోట్ల అలాక్లోర్ 1 లీ./ఎ. గాని, ప్లాక్లోరలిన్ లేక ట్రైప్లూరలిన్ 0.8 లీ./ఎ. లేక పెండిమిథలిన్ 1.1 లీ./ఎ. విత్తనము విత్తిన మరుసటి రోజు నేల తడిచే విధంగా పిచికారి చేసి కలుపు నివారించవచ్చును.

అంతటర పంటగా ఆముదము: ఆముదాన్ని వివిధ పంటలలో అంతర పంటగా వేసుకోవచ్చును.

ఆముదము + కంది (1:1); ఆముదము + బొబ్బర్లు (1:2)

ఆముదము + మినుము (1:2); ఆముదము + పెసర (1:2)

ఆముదము + గోకర (1:2); ఆముదము + వేరుశనగ (1:5)

ఆముదము + పసుపు / అల్లం (1:5) ఆముదము + మిరప (1:8)

కీటకాలు వాటి నివారణ: ఆముదము పంటను ఆశించు కీటకాలలో దాసరి పురుగు / నామాల పురుగు, పొగాకు లద్ది పురుగు, కాయ తొలుచు పురుగు మరియు రసం పీల్చు పురుగులు, తెల్లదోమ, పచ్చ దోమ మరియు తామర పురుగులు ముఖ్యమైనవి.

- గొంగళి పురుగులను ఏరి నాశనము చేయాలి.
- ఆకు నష్టం 25% కి మించితే బెసిలన్ తురిన్సెస్ 1 గ్రా./లీ. లేదా ప్రాఫెనోఫాస్ 50 ఇసి 1 మి.లీ./లీ. లేదా ఫ్లుబెండియమైడ్ 39.35 ఎస్ సి ని 0.2 మి.లీ./లీ. పిచికారి చేయాలి. పురుగుల తీవ్రత తక్కువగా ఉన్నప్పుడు రసాయన మందులను పిచికారి చేయరాదు.
- పొగాకు లద్ది పురుగు వలన పంట నష్టం 25% కి మించితే, థయోడికార్బ్ 75 డబ్ల్యు.పి. 1 గ్రా./లీ. లేదా ఫ్లుబెండియమైడ్ 39.35 ఎస్ సి ని 0.2 మి.లీ./లీ. లేదా క్లోరాంట్రానిలిప్రోల్ 18.5 ఎస్ సి ని 0.3 మి.లీ./లీ. లేదా ప్రాఫెనోఫాస్ 50 ఇసి 1 మి.లీ./లీ. పిచికారి చేయాలి.